СЕКЦІЯ № 3.

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У ВИМІРАХ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

Ірина ВЕГЕРА,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль)
e-mail: ira17042004@gmail.com

Науковий керівник:
Марія БОЙКО,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри початкової освіти
Тернопільського національного педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль)

ФОРМУВАННЯ МИСТЕЦЬКО-ТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ КАЗКИ

Мистецько-творча компетентність у дошкільному віці розглядається як інтегральна якість особистості, що включає знання про мистецтво, здатність до творчої діяльності та емоційно-ціннісне ставлення до художньої діяльності в різних видах мистецтва: образотворчому, театральному, музичному і хореографічному [1]. Дошкільний вік є сенситивним періодом для розвитку творчого потенціалу дитини, оскільки відбуваються істотні зміни в пізнавальній, емоційній та моторній сферах розвитку, що створюють сприятливі умови для формування мистецько-творчої компетентності [2].

Особливо ефективним засобом розвитку творчих здібностей дітей є казка як одна зі складових театральної, мовленнєвої та образотворчої діяльності. Казка виступає як художній текст і як імпульс для творчої уяви, що поєднує сюжетно-рольові ігри, символічне зображення та словесне

творчість, стимулюючи дітей до створення нових сюжетів і художніх образів [3].

Сучасні дослідження педагогіки дошкільної освіти окреслюють кілька ключових компонентів мистецько-творчої компетентності:

- емоційно-мотиваційний, що включає інтерес до мистецької діяльності, емоційне залучення в творчість;
- мистецько-пізнавальний, який відображає здатність дитини орієнтуватися у художніх образах та матеріалах;
- продуктивно-творчий, що передбачає здатність до створення оригінальних образів і композицій у різних видах мистецтва (музика, танець, малювання, театральні постановки) [4].

Казка є ефективним інтегрованим педагогічним засобом, оскільки поєднує елементи символічного мислення, творчого образотворення та рольової гри. У казковій практиці діти не лише слухають сюжет, а й активно долучаються до його реконструкції через мову, драматизацію, малювання чи музичну імпровізацію, що стимулює їхню творчу ініціативу та автономію у діяльності [3].

Емпіричні дані свідчать, що включення казок до різних видів мистецької діяльності сприяє:

- підвищенню рівня творчої уяви та креативності;
- розвитку виразного мовлення та художнього мислення;
- активізації емоційної чутливості та емпатії;
- формуванню позитивного ставлення до мистецтва та творчої діяльності в цілому [1; 2].

Крім того, казкові сюжети можуть виступати як контекст для мультисенсорної інтеграції, де діти одночасно працюють із текстом, образами, музикою та рухом, що відповідає сучасним вимогам компетентнісного підходу в дошкільній освіті [2; 5].

Аналіз наукових джерел та педагогічних практик засвідчив, що ефективне формування мистецько-творчої компетентності у дошкільників можливе через поєднання казкових сюжетів із різними видами художньої діяльності, що виступають як інтерактивні засоби творчого розвитку [1–5].

Отже, включення казки до освітнього процесу закладів дошкільної освіти є педагогічно обґрунтованою стратегією для створення

стимулювального творчого середовища, яке сприяє формуванню мистецько-творчої компетентності дітей старшого дошкільного віку.

Список використаних джерел:

1. Вільхова О., Пасічніченко А. (2024). Мистецько-творча компетентність дошкільників: психологічні передумови і практичні аспекти формування. *Витоки педагогічної майстерності*. 2024. Вип. 34. С. 32–36. URL: https://doi.org/10.33989/2075-146x.2024.34.317668 (дата звернення: 10.10.2026).
2. Лобова, О., Бутенко, В., Шинкаренко, М. (2025). Організаційно-педагогічні умови формування мистецько-творчої компетентності дітей у закладі дошкільної освіти. *Естетика і етика педагогічної дії*, (31), 175–186. URL: https://doi.org/10.33989/2226-4051.2025.31.331667 (дата звернення: 10.10.2026).
3. Simeonova-ingilizova, M. D. The educational role of fairy tales in preschool (6–7 year old). *Pedagogical forum*. 2023. URL: https://www.researchgate.net/publication/372757669_the_educational_role_of_fairy_tales_in_preschool_6-7_year_old (дата звернення: 10.10.2026).
4. Лобова О. В., Шинкаренко М. О. Зміст і структура мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку. *Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі*. 2025. Вип. 9. С. 10–15. URL: https://doi.org/10.28925/2518-766x.2024.93 (дата звернення: 10.10.2026).
5. Самойлова-Рудь Л. В. Формування мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку засобами музичних видів діяльності. Укладання методичних рекомендацій : кваліфікаційна робота. Кривий ріг, 2022. 62 с. URL: https://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/6793?mode=full (дата звернення: 10.10.2026).